

VVV-Venlo

Audit 1-meting oktober 2013

Auditteam Voetbal en Veiligheid

In opdracht van

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Met dank aan

VVV-Venlo

Gemeente Venlo

Openbaar Ministerie Parket Maastricht

Politie Limburg

Illustraties en vormgeving

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Onderzoeksteam en rapportage

Marco Meesters

Ryanne van Rijn

Ayhan Akgul

© Rotterdam, januari 2014

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1. Over het Auditteam voetbal en veiligheid	5
1.2. De éénmeting	5
1.3. Visie op voetbalveiligheid	6
1.4. Leeswijzer	6
2. Aanbevelingen uit de nulmeting	7
2.1. Conclusies en aanbevelingen	7
2.2. Stappen van de vierhoek	9
3. Actuele situatie	11
3.1. Club en supporters	11
3.2. Infrastructuur	13
3.3. Organisatie en samenwerking	15
4. Conclusies en aanbevelingen	19
4.1. Ontwikkelingen: Verbetering of niet?	19
4.2. Aanbevelingen	19
4.3. Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken	20
Bijlage: verantwoording	22

1. Inleiding

1.1. Over het Auditteam voetbal en veiligheid

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid bestaat sinds 2003. De hoofddoelstelling van het Auditteam is om concreet advies en aanbevelingen te geven over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld. Het Auditteam richt zich op de lokale 'voetbalvierhoek', bestaande uit gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en de Betaald voetbalorganisatie (BVO).

In de afgelopen jaren heeft het Auditteam in nulmetingen, samen met de betrokken partijen, de (tussen)balans opgemaakt. Hierbij bracht het Auditteam in kaart hoe de veiligheidsorganisatie en de fysieke infrastructuur rond het stadion zijn afgestemd op het profiel van de supporters en op het risiconiveau van de wedstrijden. Elke nulmeting mondde uit in een rapportage met conclusies over het huidige veiligheidsniveau en aandachtspunten of aanbevelingen ter verbetering hiervan.

Na, circa 3 jaar na de nulmeting, heeft het Auditteam een éénmeting uitgevoerd.

1.2. De éénmeting

De doelstellingen van de éénmetingen zijn:

- Bepalen in hoeverre de aanbevelingen die eerder in de nulmetingen zijn gedaan, zijn doorgevoerd en;
- Indien dit niet het geval is, in kaart brengen wat de reden hiervoor is;
- Bepalen in hoeverre de veiligheidsproblematiek verminderd is en of er andere problemen zijn ontstaan;
- Bezien of de vierhoek slimme oplossingen heeft gevonden voor veiligheidsproblemen rondom het voetbal die voor andere BVO's interessant kunnen zijn (veelbelovende praktijken) en;
- Bezien hoe recente landelijke beleidsveranderingen worden doorgevoerd, zoals het opstellen van een lokaal actieplan Voetbal en Veiligheid.

De éénmetingen verlopen in vier stappen:

Stap 1: Een schriftelijke reflectie van de driehoek en VVV-Venlo op ontwikkelingen en acties sinds de nulmeting, op uitnodiging van het Auditteam.

Stap 2: Een wedstrijdbezoek door het Auditteam met speciale aandacht voor de ontwikkelingen zoals benoemd in de reflectie van de vierhoek, aangevuld met een aantal interviews.

Stap 3: Bespreking van de bevindingen met de driehoek en VVV-Venlo.

Stap 4: Opstellen van een eindrapport.

In de bijlage vindt u een overzicht van het wedstrijdbezoek, de respondenten en de geraadpleegde documentatie.

1.3. Visie op voetbalveiligheid

Sinds de ontwikkeling van het Beleidskader Voetbal en Veiligheid (mei 2011) is normalisatie de belangrijkste doelstelling van het voetbalveiligheidsbeleid. De veiligheidspartners, zowel lokaal als nationaal, streven ernaar van het voetbal weer een feest te maken, door enerzijds vertrouwen te geven aan goedwillende supporters en anderzijds hard op te treden tegen ordeverstoorders (high trust, high penalty). In de visie van het Auditteam betekent normaliseren dat de veiligheidspartners veiligheidsbeleid dienen te verbinden aan een meer op service gericht supportersbeleid. Dat vergt het opbouwen van vertrouwen tussen de vier geijkte partners en de supporters(verenigingen). Relatiebeheer, overleg met supporters en het honoreren van redelijke supporterswensen dienen te worden gecombineerd met streng optreden bij overtreding van gemaakte afspraken.

Vanuit dit perspectief voeren we de éénmetingen uit. In deze éénmetingen hanteert het Auditteam hetzelfde model als in de nulmetingen, waarin voetbalveiligheid een resultante is van drie factoren, te weten:

1. De kenmerken van supporters en hun relatie met de club (bijvoorbeeld groepen probleemsupporters en incidenten).
2. De fysieke infrastructuur in en rondom het stadion (bijvoorbeeld de staat van het stadion, het scheiden van supportersstromen, de kwaliteit van de uitvakken, de commandoruimte en de kwaliteit van de camera's).
3. De kwaliteit van de veiligheidsorganisatie van VVV-Venlo en de partners, het veiligheidsbeleid, de regierol en de samenwerking tussen de veiligheidspartners.

1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een samenvatting van de conclusies en aanbevelingen uit de nulmeting. Ook beschrijven we welke stappen de vierhoek heeft genomen na de nulmeting.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de actuele situatie bij de BVO en beschrijven we welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in de periode sinds de nulmeting. We doen dat aan de hand van de drie in de vorige paragraaf genoemde factoren van voetbalveiligheid.

In hoofdstuk 4 trekken we de conclusies uit de éénmeting en formuleren we aanbevelingen voor een verdere versterking van de veiligheidsaanpak rondom het betaalde voetbal bij VVV-Venlo.

2. Aanbevelingen uit de nulmeting VVV-Venlo (april 2010)

In dit hoofdstuk gaan we in op de conclusies en aanbevelingen uit de nulmeting. Allereerst worden de conclusies en de aanbevelingen uit de nulmeting weergegeven. Vervolgens wordt aangegeven wat de leden van de vierhoek met de aanbevelingen hebben gedaan. De nulmeting van VVV-Venlo is ruim drie jaar geleden uitgevoerd in april 2010.

2.1. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de uitgevoerde nulmeting werden in het voorjaar van 2010 de volgende hoofdconclusies getrokken:

1. In ongeveer een decennium tijd heeft VVV-Venlo grote vooruitgang geboekt: van de kelder van de eerste divisie naar de eredivisie, een toename van het aantal toeschouwers, een 'gezonde' financiële positie en een 'goed' imago dat mede is gebaseerd op het hoge veiligheidsniveau. Dit is een prestatie van BVO, gemeente, justitie en politie die trots stemt. Toch zijn we op onderdelen kritisch op het gevoerde veiligheidsbeleid: er zijn op het voetbaldossier twee circuits die te gescheiden van elkaar opereren en de strategiebepaling verloopt te automatisch, hetgeen onder meer resulteert in onnodig hoge politie-inzet.
2. Met betrekking tot het voetbaldossier zijn er in Venlo twee circuits met eigen opvattingen en beelden. Het eerste en belangrijkste circuit is dat van de autoriteiten en de hoogste politiechefs op strategisch niveau. De driehoek, met de burgemeester als voorzitter, heeft de strategische uitgangspunten bepaald. De belangrijkste zijn: alle thuiswedstrijden (minimaal) een B-wedstrijd, (dus) altijd een auto- of buscombi, in combinatie met een stevige politie-inzet. Het tweede circuit is dat op de werkvloer, met name bij de club en ook bij de politie. Dit circuit richt zich in essentie op de uitvoering van het strategisch vastgestelde beleid. Dat bestaat met name uit variaties die mogelijk zijn binnen de piketpalen die zijn geslagen voor de risicoclassificatie van thuiswedstrijden. Bij de veiligheidsorganisatie van de club bestaat het gevoel dat er geen inspraak mogelijk is in het beleid van de driehoek. De veiligheidsorganisatie van de club krijgt bijvoorbeeld niet de beschikking over risicoanalyses van de politie. Er is door de afstand tussen deze twee circuits geringe feedback, maar ook beperkte informatie-uitwisseling. De inschattingen en ervaringen op de werkvloer van de club en van de politie komen niet of in te geringe mate aan bod op strategisch niveau. Er bestaat geen periodiek beleidsoverleg in vierhoeksverband dat kan dienen als brug tussen deze twee circuits. Bij afwezigheid van beleidsoverleg is er geen ambtelijk voorportaal voor de strategische besluitvorming.

3. In de twee circuits bestaan uiteenlopende meningen over VVV-supporters. Er bestaat wel overeenstemming over het feit dat de ruime meerderheid van de VVV-supporters zich goed gedraagt. De meningen lopen uiteen over de harde kern, die bestaat uit de Casual Crew Venlo (CCV) en de zogenoemde Tunnelgroep. Volgens het eerste beeld (van de veiligheidsorganisatie van de club) is veel, zo niet alles, onder controle. Het tweede beeld is dat er wel degelijk relevante risico's bestaan. Dit is het beeld dat ons wordt geschetst door het beleidsniveau van de politie en dat we deels ook aantreffen in wedstrijd-draaiboeken.

De twee verschillende perspectieven kunnen voortbestaan bij afwezigheid van een gemeenschappelijke strategie- en standpuntbepaling op basis van een schriftelijke analyse van het lokale hooliganisme in vierhoeksverband. Over en weer worden nu afwijkende verhalen verteld die van invloed zijn op de maatregelen die afzonderlijke partijen nemen en die doorwerken in oordelen over het optreden van partners.

Hoewel de Venlose situatie overzichtelijk genoeg is om onder vierhoekspartners een gedeeld beeld te vormen over (probleem)supporters en incidenten, gebeurt dit nu niet.

4. De grote afstand tussen strategie, beleid en operatie draagt bij aan de onnodig hoge politie-inzet. De infrastructuur vraagt om personele inzet, maar de politie-inzet die momenteel wordt gehanteerd, houdt onvoldoende rekening met het redelijk tot goede supportersprofiel van VVV-Venlo en met de goede intenties waarmee vele uitsupporters naar het "bijzondere" stadion van VVV-Venlo afreizen.
5. De afstand tussen de twee genoemde circuits kan leiden tot miscommunicatie en haperende besluitvorming op kritieke momenten. Juist omdat VVV-Venlo weinig echt kritieke momenten kent, is juist dan goede communicatie tussen de verschillende partners en niveaus belangrijk en lastig.

Naast deze hoofdconclusies werden op basis van de nulmeting een tweetal aanbevelingen gedaan, te weten:

1. Op het dossier voetbalveiligheid is de afstand tussen strategie, beleid en operatie te groot in Venlo. Het is cruciaal dat dit wordt verkleind. We raden daarom aan om op beleidsniveau een periodiek vierhoeksoverleg in het leven te roepen. Dat overleg dient te zorgen voor voorbereiding van de strategische besluitvorming, voor de organisatie en aansturing van de uitvoering en voor invloedrijke inspraak vanaf beleidsniveau en uitvoerend niveau op de strategische besluitvorming. Daarbij dienen onder meer de volgende taken ter hand te worden genomen:
  - Het opstellen van een gemeenschappelijke analyse van de harde kern. Dit dient te worden besproken en er dient een gedegen en gedeeld beeld te ontstaan;

- Het – op basis van bovenstaande analyse – opstellen van een aangescherpte en gedeelde algemene risicoanalyse van de thuiswedstrijden van VVV-Venlo. Die dient te worden geconcretiseerd in gemeenschappelijke risicoanalyses;
  - Op basis van het bovenstaande is het mogelijk beleid te formuleren waarmee de politie-inzet omlaag gaat, zonder dat dit resulteert in hogere of onverantwoorde risico's;
  - Aldus kan worden gebouwd aan een veiligheidsbeleid dat meer maatwerk mogelijk maakt, onder meer bij risicoclassificatie en bij de bejegening van uitsupporters.
2. Enkele sleutelfiguren zijn op dit moment belangrijk voor een goede operatie. Naast politiemensen, betreft het de VC en plv. VC van de club. Deze laatste twee beschikken over veel (nuttige) ervaringskennis. Het is belangrijk dat die wordt overgedragen binnen de club, in de komende jaren mogelijk ook aan een (gedeeltelijke) opvolger.

2.2. Stappen van de vierhoek

We hebben de vierhoek gevraagd om ons op de hoogte te brengen van de manier waarop zij zijn omgegaan met de aanbevelingen c.q. welke vervolgacties er zijn genomen door de lokale partijen. Die reactie van de vierhoek is hieronder weergegeven.

1. De gemeente Venlo organiseert een operationeel voetbaloverleg, waarin gemeente, openbaar ministerie, politie en BVO participeren.
2. Voorheen was er sprake van een min of meer automatische classificering van alle wedstrijden als B-wedstrijd, thans wordt van elke wedstrijd een uitgebreide risicoanalyse gemaakt, waarbij alle factoren die genoemd zijn in de beleidsnotitie de revue passeren. Door de deelname van alle partijen aan dit overleg wordt er een gezamenlijke conclusie getrokken ten aanzien van het risico van de betreffende wedstrijd. Na afloop wordt elke wedstrijd door het operationeel voetbaloverleg geëvalueerd, waarbij in gezamenlijk overleg wordt bekeken of de gekozen classificering en de daaraan gekoppelde maatregelen terecht zijn geweest.
3. Ten aanzien van de politie-inzet stellen de vierhoekspartners dat deze – met de verlaging van het aantal maatregelen – is teruggebracht. Tijdens de wedstrijden is de politie niet meer in het stadion aanwezig, met uitzondering van de twee commandanten en de spotters. Twee interventie-eenheden, twee mensen van de parketpolitie en twee hondenbegeleiders blijven tijdens de wedstrijd op het voorterrein aanwezig. Al het andere politiepersoneel bevindt zich tijdens de wedstrijd in een nabijgelegen lokaliteit en komt pas weer naar het stadion op het moment dat ze nodig zijn.

4. De infrastructuur rondom het stadion is nog ongewijzigd. Plannen met betrekking tot de bouw van een nieuw stadion zijn nog niet gerealiseerd of in uitvoering. Dat betekent dat nog steeds sprake is van kruisende verkeersstromen, slechts één toegangsweg en een verouderde structuur in het stadion.
5. De Tunnelgroep, waarvan tijdens de 0-meting sprake was, is nog steeds negatief aanwezig. Zij hebben vriendschapsbanden met de Duitse supporters van KFC Uerdingen uit Krefeld. Over en weer bezoeken zij wedstrijden. Leden van de Tunnelgroep zijn ook negatief aanwezig bij wedstrijden van KFC Uerdingen. Enkelen van hen hebben in Duitsland al een stadionverbod gekregen. Tijdens wedstrijden waar meer druk op staat, komen de Duitse supporters de Tunnelgroep versterken. Dit was afgelopen seizoen vooral het geval bij de wedstrijd tegen Roda JC, waarbij er een confrontatie heeft plaats gehad tussen Tunnelgroep/Uerdingen supporters en Roda-supporters. Degradatie naar de Jupiler League zorgt ervoor dat de Tunnelgroep zich beter kan meten met de risico-supporters van de andere clubs.

3. Actuele situatie

In dit hoofdstuk beschrijven we de huidige situatie van VVV-Venlo betreffende de club en supporters, de infrastructuur en de organisatie en samenwerking van de vierhoek.

3.1. Club en supporters

1. VVV-Venlo bevindt zich in de brede middenmoot van het betaald voetbal (onderkant eredivisie/bovenkant eerste divisie). In het seizoen 2009-2010 hield de club stand in de Eredivisie, zonder nacompetitie te spelen. De twee seizoenen daaropvolgend handhaafde VVV-Venlo zich ook, maar wel na het spelen van de playoffs. In het seizoen 2012-2013 ging het VVV-Venlo niet voor de wind. Na vier jaar Eredivisie degradeerden de Limburgers terug naar de eerste divisie. Het doel van VVV-Venlo is op termijn weer een meer permanente plaats in te nemen in de Eredivisie.
2. Uit de gegevens van het CIV over de seizoenen 2011-2012 en 2012-2013 komt naar voren dat de supporters van VVV-Venlo zich over het algemeen goed hebben gedragen bij zowel thuis- als uitwedstrijden. De meeste thuiswedstrijden verlopen goed of nagenoeg rimpelloos, met hooguit enkele geïsoleerde verwijderingen of aanhoudingen. (b.v. inzake belediging, vuurwerk of baldadigheid). Tijdens het wedstrijdbezoek VVV-Venlo – Jong Ajax waren veel regionale Ajax supporters aanwezig. Het was voor deze supporters geen probleem om tussen het thuispubliek te zitten in een Ajax shirt.
3. Een belangrijk deel van de harde kern die ten tijde van de nulmeting actief was, de Casual Crew Venlo, is uit elkaar gevallen en opgegaan in andere supportergroepen. Volgens de veiligheidsorganisatie van VVV-Venlo worden deze supporters nog steeds herkend en aangesproken bij een bezoek aan het stadion. Dit haalt ze uit de anonimiteit, wat blijkt te werken. Deze groep veroorzaakt nauwelijks problemen meer.
4. De Tunnelgroep is wel nog steeds in negatieve zin aanwezig. De Tunnelgroep bestaat uit ongeveer 3 à 4 sleutelfiguren met tussen 15 en 20 meelopers die regelmatig op zoek zijn naar confrontaties. Naast de eerste groep meelopers bestaat er nog een tweede groep meelopers die zich aansluiten in grimmige situaties. Deze groep bestaat uit nog eens 25 personen. De sleutelfiguren zijn in beeld. De sleutelfiguren staan bekend om hun drugsgebruik. De politie geeft aan dat de leden van de Tunnelgroep buiten het voetbal om geen problemen veroorzaken. Ze zijn niet betrokken bij uitgaansgeweld of andere vormen van geweld en plagen ook, buiten het voetbal om, geen strafbare feiten.
5. Degradatie naar de Jupiler League zorgt ervoor dat het voor de Tunnelgroep makkelijker is de confrontaties te zoeken met supportergroepen van clubs uit de Jupiler League, omdat die qua potentieel en optreden meer van hun eigen kaliber zijn. Volgens de politie heeft de Tunnelgroep dit jaar echter pas één keer voor problemen gezorgd.

6. De Tunnelgroep heeft ook een vriendschapsband opgebouwd met de harde kern van de Duitse club KFC Uerdingen uit Krefeld. Over en weer bezoeken zij wedstrijden. Leden van de Tunnelgroep zijn ook negatief aanwezig bij wedstrijden van KFC Uerdingen. Enkele harde kern supporters uit de Tunnelgroep hebben een stadionverbod opgelegd gekregen in Duitsland. Deze stadionverboden zijn niet overgenomen door KNVB of VVV. Tijdens wedstrijden waar meer druk op staat, komen de Duitse supporters de Tunnelgroep versterken.
7. Een nieuwe groep is de groep die zich O5 of Yellow Black Fanatics noemt. Deze groep vooral jonge en fanatieke supporters laat zich nadrukkelijk horen tijdens wedstrijden. Soms zijn ze betrokken bij kleine incidenten. Ook deze groep heeft banden met supporters van KFC Uerdingen.
8. Uit de nulmeting kwam naar voren dat er twee verschillende waarnemingen zijn over het gedrag van de supporters van VVV-Venlo. Uit de gesprekken met VVV-Venlo, de gemeente Venlo en de politie Venlo blijkt dat er nu wel een gedeeld beeld bestaat van de harde kern van VVV-Venlo.
9. Hieronder een opsomming van opvallende incidenten die zich voordeden tijdens het seizoen 2011-2012:
  - VVV-Venlo – Roda JC (11/12/2011): Op zaterdagavond, de dag voor de wedstrijd vond er een confrontatie plaats in Tegelen tussen VVV-supporters en Roda-supporters, in totaal circa 50 man. Door tijdig ingrijpen kon erger worden voorkomen. Op de wedstrijddag zelf verliep de instroom en uitstroom rustig. Verder tijdens de wedstrijd waren korte spreekkoren te horen en werden er flyers en bier het veld opgegooid. Enkele VVV-supporters werden verwijderd uit het stadion.
  - - PSV – VVV-Venlo (31/03/2012): Voorafgaand aan de wedstrijd was in de binnenstad een dreigende escalatie in verband met de aanwezigheid van een aanzienlijke groep VVV-supporters. Zij werden door de jongerenkern van PSV uitgelokt. In eerste instantie zijn de VVV-supporters niet ingegaan op het aanbod voor een vechtpartij. Toen de laatste groep VVV-supporters onder begeleiding naar het stadion werd gebracht, heeft er toch een korte confrontatie plaatsgevonden. Tijdens de wedstrijd zijn vier VVV-Venlo supporters uit het stadion verwijderd in verband met vervelend gedrag. Na de wedstrijd is er een felle confrontatie geweest tussen de supporters op het perron bij het station. Door beide supportersgroepen is geslagen
10. Hieronder een opsomming van opvallende incidenten die zich voordeden tijdens het seizoen 2012-2013:
  - VVV-Venlo – PSV (30/09/2012): Kort voor het begin van de wedstrijd vond een confrontatie plaats tussen circa 25 VVV-supporters en een onbekend aantal PSV-supporters (waaronder nieuwe jonge harde kern van PSV) op het NS-station in Blerick. Na de wedstrijd vond er weer een korte

confrontatie tussen onder andere de oude harde kern van PSV en VVV-supporters. Er zijn geen aanhoudingen verricht door politie.

- PEC Zwolle – VVV-Venlo (30/11/2012): VVV-supporters hadden een afspraak met PEC supporters om een confrontatie aan te gaan. Door tussenkomst van politie is het niet tot een confrontatie gekomen.
  - VVV-Venlo – Vitesse (09/12/2012): Bij de uitstroom na de wedstrijd moesten de Vitesse supporters via de hoofdingang het stadion verlaten (wedstrijdcategorie A). Daar vond een korte confrontatie plaats met de Tunnelgroep van VVV.
  - VVV-Venlo – Roda JC (23/12/2012): Een groep van naar schatting 80-100 VVV-Venlo-supporters, waaronder de Tunnelgroep, zocht de confrontatie met de supporters van Roda JC.
  - VVV-Venlo – Go Ahead Eagles (19/05/2013): Na einde van de wedstrijd zoekt de Tunnelgroep confrontatie met GAE-supporters. Een VVV supporter werd aangehouden omdat hij kennelijk een GAE-supporter op het voorterrein van het stadion had mishandeld. De dader heeft een stadionverbod gekregen.
11. Ook dit seizoen is nog niet vlekkeloos verlopen. Aan het begin van dit seizoen deed zich het volgende incident voor:
- VVV-Venlo – Helmond Sport (23/08/2013): Na afloop van de wedstrijd bleek de Tunnelgroep zich te hebben verzameld op de Kaldenkerkerweg, ter hoogte van de Maria Auxiliatrixweg. Zij bekogelden de vertrekkende Helmond supporters die met eigen vervoer waren gekomen. De laatsten stapten massaal uit hun auto's, waarna er een confrontatie plaatsvond. daarbij werd onder andere gegooid met flessen en stenen en er werd geslagen met broekriemen.
12. Tijdens ons veldonderzoek (november 2013) telt VVV-Venlo in totaal vijf landelijke stadionverboden en twee voorwaardelijke stadionverboden.

3.2. Infrastructuur

1. De thuisbasis van VVV-Venlo is het stadion 'Seacon Stadion – De Koel'. Door de jaren heen vonden er diverse verbouwingen en uitbreidingen plaats. De laatste grote aanpassing vond plaats in 2004. De laatste jaren is de club druk bezig met het realiseren van de bouw van een nieuw stadion. Een nieuw multifunctioneel centrum moet worden gebouwd aan de oever van de Maas op het oude kazerneterrein. Echter de financiering blijkt het grote probleem. De gemeente en de club bereikten halverwege het jaar 2011 overeenstemming over financiering van het nieuwe stadion. Echter, eind 2012 heeft de gemeente Venlo het contract opgezegd, onder andere omdat VVV-Venlo niet kon voldoen aan de gestelde eisen. Ook na aanpassing van de plannen zijn de partijen nog niet tot een nieuw akkoord gekomen. Recent is besloten dat er voorlopig geen nieuw stadion komt.

2. Het hekwerk in het stadion zorgt op sommige momenten voor problemen. Tijdens de wedstrijd VVV-Venlo tegen Heracles Almelo op 5 februari 2012, net voor het einde van de wedstrijd, brak het hek af aan de voorzijde van vak O3. Dit kwam door de druk van de vele supporters die zich naar voren verplaatsten. Circa 30 mensen zijn gevallen en er waren twee licht gewonde supporters. Naar aanleiding van het incident is het hekwerk opnieuw bevestigd, zodanig dat het aan de veiligheidsnormen voldoet. Echter, tijdens een recente thuiswedstrijd van VVV-Venlo brak het hek wederom af. Bij het bevestigen van het hek moet een afweging worden gemaakt tussen de druk die het hek kan hebben en het gevaar van verdrukking. Afgesproken is nu dat de stewards direct ingrijpen zodra mensen op het hek klimmen.
3. Daarnaast zorgen de bereikbaarheid en ontsluiting van het stadion voor een fors logistiek probleem. Er is maar één toegangsweg naar het stadion, de Kaldenkerkerweg. Hier moeten alle thuissupporters die parkeren op P1 en P2 en rondom het stadion gebruik van maken. Ook de uitsupporters rijden over deze weg bij aankomst en vertrek. Het parkeervak voor de uitsupporters is gelegen op het voorterrein van het stadion. Deze is wel afsluitbaar door hekken.
4. Het uitvak is achteraan de korte zijde gesitueerd. Vanaf de entree leidt er een nauwe en lange gang naar het uitvak. Deze nauwe gang wordt afgezet met dubbele hekken inclusief prikkeldraad. Het uitvak bestaat voornamelijk uit staanplaatsen met het minimale aantal zitplaatsen (40 stuks). Het vak is aan de voorkant afgesloten door een ijzeren hekwerk. Een nadeel van deze positie van het uitvak is dat onder het vak VVV-supporters zitten. Dit kan leiden tot provocerend gedrag. De zichtlijnen van het uitvak zijn redelijk.

Het uitvak oogt al bij al onvriendelijk en weinig gastvrij. Ook de catering en de sanitaire voorzieningen hebben een sobere en onvriendelijke uitstraling. De catering is een klein tuinhuisje geplaatst achter een hek en de sanitaire voorzieningen voor zowel heren als dames zijn minimaal en ontoereikend.
5. VVV-Venlo streeft er naar om de uitsupporters vriendelijk te ontvangen. De uitsupporters worden door de stewards op een vriendschappelijke wijze aangesproken. VVV heeft al een tijdje het plan om de gasten kosteloos met koffie en een broodje te ontvangen, maar dit is nog niet gerealiseerd.
6. Voorheen was het mogelijk voor supporters van VVV om bij een kaartverkoopregeling (bijvoorbeeld 1:1, 1:2 of 1:4) meer kaarten te kopen dan het toegestane maximale aantal wedstrijdkaarten. Dit kon gebeuren doordat de clubkaart waarmee kaarten worden gekocht bij de verkooppunten op het voorplein van het stadion niet konden worden gescand. Hierdoor was er geen controle mogelijk op het aantal gekochte kaarten per clubkaart.
7. Tijdens de wedstrijd VVV-Venlo – Feyenoord op 21 oktober 2012 werd deze lacune pijnlijk duidelijk. Voor de wedstrijd viel een VVV-supporter op doordat hij een aantal kaarten gaf aan vermoedelijke Feyenoord-supporters. Toen hij werd gecontroleerd bleek dat hij via een contact bij de ticketing van VVV-Venlo 26 kaarten had gekregen. De regeling bij deze wedstrijd was 1 op 2:

met een clubkaart konden supporters twee kaarten kopen. Hij had zelf geen clubkaart en heeft ook geen clubkaart van anderen gebruikt. Volgens eigen zeggen kreeg hij nu al voor het zesde jaar op die manier kaarten. Hij bleek nog vijf van de 26 kaarten in zijn bezit te hebben, alle op naam van zijn contact die bij de ticketing werkt. De overgebleven kaarten zijn ingenomen en de veiligheidscoördinator van VVV is ingelicht met het verzoek direct actie te ondernemen. De supporter werd de toegang tot het stadion geweigerd en heeft een stadionverbod opgelegd gekregen. De persoon bij de ticketing is ontslagen.

8. Na aandringen van de gemeente Venlo heeft VVV-Venlo inmiddels infrastructuurele aanpassingen gedaan. Er zijn kabels getrokken naar de verkooppunten, waardoor de scanners nu wel zijn aangesloten. Met ingang van ons wedstrijdbezoek, maandag 21 oktober 2012, is scannen van de clubcard wel mogelijk. Het systeem kon nog niet getest worden, omdat er sprake was van vrije kaartverkoop in verband met een A-wedstrijd. Sindsdien zijn er geen problemen meer met de kaartverkoop.
9. De situatie rond het stadion plaatst VVV-Venlo in een lastige positie. Dat is terug te zien in het beleidsplan van VVV-Venlo 2012-2015. Enerzijds is dit plan gericht op het optimaliseren van de huidige organisatie in het bestaande stadion. Anderzijds wil VVV-Venlo zich richten op de voorbereidingen en de inrichting van de organisatie op de ingebruikname van een nieuwe wedstrijdaccommodatie. Inmiddels is besloten dat er voorlopig geen nieuw stadion komt.

3.3. Organisatie en samenwerking

1. Uit de nulmeting kwam naar voren dat de afstand tussen strategie, beleid en operatie te groot was. Het advies luidde om een periodiek vierhoekoverleg op beleidsniveau in het leven te roepen. Momenteel vindt er twee maal per jaar een vierhoekoverleg plaats tussen de burgemeester, officier van justitie, de districtschef van de politie en de directie of bestuur van VVV-Venlo. Het eerste overleg vindt plaats in de maand juni, voorafgaande aan het voetbalseizoen en het tweede overleg in december, voorafgaande aan het tweede gedeelte van de competitie. In het vierhoekoverleg wordt het strategische beleid vastgesteld.

Daarnaast vindt er vijf maal per jaar een operationeel veiligheidsoverleg plaats tussen de gemeente, voetbalcoördinator(en) van de politie en de veiligheidsfunctionaris(sen) van VVV-Venlo. In dit overleg wordt het strategische beleid voorbereid en uitgewerkt. Daarnaast wordt in het operationeel overleg de risicoanalyse voor de komende wedstrijden gezamenlijk opgesteld en de risicoanalyses van de voorgaande wedstrijden geëvalueerd. De gemeente heeft hierin de regierol en fungeert als voorzitter van het operationeel overleg.

2. Het OM meldt zich vaak af voor het operationeel overleg. De reden is vaak van praktische aard; de reisafstand en het tijdstip waarop de overleggen gepland staan maken dat het bijwonen teveel tijd kost. De voetbalsecretaris vindt het jammer dat hij niet vaker aan kan sluiten, maar toch lukt het niet om dit vaker te doen.

De leden van het OM en de overige partners kennen elkaar wel en voeren telefonisch overleg. Het OM krijgt alle documenten (zoals de risicoanalyses) via de mail voorgelegd en heeft ook de mogelijkheid hierop te reageren. Ook beleidsdocumenten, zoals het convenant, worden op deze manier gedeeld.

3. Voorheen werden alle wedstrijden standaard geclassificeerd als B wedstrijd. Nu worden alle wedstrijden standaard geclassificeerd als A-wedstrijd, tenzij blijkt uit de risicoanalyse dat deze moet worden verhoogd. Ongeveer acht weken voor een thuiswedstrijd wordt een gezamenlijke risicoanalyse opgesteld in het operationeel overleg. Hiervoor worden diverse risicofactoren in beeld gebracht, zoals de dreiging dat supporters de confrontatie zoeken, eerdere ervaringen met supporters van bezoekende clubs (zowel in Venlo als bij andere clubs) en de geografische afstand. De risicoanalyse resulteert in een advies aan de burgemeester met betrekking tot de risicoclassificatie en bijbehorende maatregelen. Burgemeester Dhr. Scholten geeft een akkoord op het advies of wijst het advies af. Uit gesprekken met gemeente en VVV-Venlo is gebleken dat de burgemeester tot op heden altijd akkoord is gegaan met het advies.

De partners gebruiken vijf categorieën. Bij A wedstrijden is sprake van vrij vervoer, bij B- wedstrijden is sprake en vrij vervoer met enkele restricties (bv. niet met de trein komen, niet het centrum van Venlo bezoeken). Bij B wedstrijden is sprake van een verplichte auto/bus combi, bij B+ wedstrijden is sprake van een buscombi. De classificatie C is de afgelopen jaren niet gebruikt.

4. De opgestelde risicoanalyse geldt ook als leidraad voor het gesprek met de bezoekende club. Het vooroverleg met de bezoekende club vindt ongeveer zes weken voor de wedstrijd plaats. VVV-Venlo geeft aan dat de onderlinge communicatie tussen de clubs in de Jupiler League moeizamer verloopt dan in de Eredivisie, bijvoorbeeld omdat er geen gebruik wordt gemaakt van videoconferencing. De onderlinge communicatie tussen de clubs in de Jupiler league vindt nu vooral telefonisch plaats.
5. Het opstellen van de risicoclassificering voor de thuiswedstrijden blijkt lastiger in de Jupiler dan in de Eredivisie. VVV-Venlo heeft weinig (recente) ervaring met het spelen tegen deze clubs en daarbij komt dat er niet veel informatie beschikbaar is over de clubs spelend in de Jupiler League. Dit heeft als gevolg dat sommige wedstrijden als B-wedstrijd worden geclassificeerd. Echter, in de evaluatie na elke wedstrijd nemen de partners mee of classificatie terecht was. Dit punt zou dan ook volgend jaar opgelost moeten zijn.

6. Het aantal A-wedstrijden is in het seizoen 2011-2012 verhoogd, van één naar vijf. Dit is ook terug te zien in een vergelijking van politie-inzet. Waar in het seizoen 2010-2011 nog in totaal 1.161 personen werden ingezet met in totaal 9.205 arbeidsuren, werd het seizoen erop in totaal 998 personen ingezet met in totaal 7.894 arbeidsuren. Een terugloop van iets meer dan 14%. De politie is ook niet meer in het stadion aanwezig tijdens de wedstrijden, met uitzondering van de twee commandanten en de spotters.

Het seizoen 2012-2013 was nagenoeg gelijk aan het seizoen 2011-2012. Alleen de wedstrijd PSV die in het seizoen 2011-2012 werd geclassificeerd als A-wedstrijd, werd in het seizoen erop toch weer verhoogd naar een B-wedstrijd. Dit naar aanleiding van de korte confrontatie van de supporters van VVV-Venlo en PSV in het seizoen 2011-2012.

Onderstaande tabel geeft het aantal A, B- en B wedstrijden per seizoen weer.

	2011-2012	2012-2013
A	5	4
B-	1	5
B	9	7
B+	1	2
C	0	0

7. In het convenant voor seizoen 2012-2013 is opgenomen dat VVV-Venlo haar eigen supportersgroepen en waar nodig de individuele probleemsupporters in kaart brengt en deze informatie deelt met haar partners. De (voetbaleenheid van de) politie zorgt in samenwerking met de Regionale Inlichtingendienst (RID) voor een goede informatiepositie binnen de supportersgroep(en). Hiertoe werkt de politie met een groep spotters, die tijdens wedstrijden de bekende probleemsupporters monitoren en aanspreken. Kopstukken worden ook thuis, buiten de wedstrijden om, opgezocht en aangesproken. Daarnaast monitoren de spotters de sociale media. De politie heeft daarbij extra aandacht aan de nieuwe aanwas van probleemsupporters. De politie maakt geen gebruik van Hooligans in Beeld, maar heeft wel een top 10 van probleemsupporters opgesteld, die recent in aanraking zijn geweest met de politie.

8. De samenwerking tussen de Nederlandse en Duitse politie is goed. De korpsen wisselen informatie uit over de supporters van VVV-Venlo en KFC Uerdingen, onder andere over supporters die een stadionverbod hebben.
9. Dit seizoen is het laatste seizoen van de huidige veiligheidscoördinator. In de nulmeting constateerden we al dat het belangrijk is dat VVV-Venlo tijdig voor een opvolger zorgt, zodat de kennis en ervaring overgedragen kan worden. De zoektocht naar een vervanger is inmiddels in gang gezet.
10. VVV-Venlo heeft gezamenlijk met Helmond Sport een stewardopleiding opgezet conform de normen van de KNVB. De stewardorganisatie van VVV-Venlo lijkt goed te functioneren. De briefing voorafgaand aan de wedstrijd is duidelijk en overzichtelijk. De stewards hebben allemaal een vaste positie binnen het stadion. Dit stimuleert de herkenning van en vertrouwen in de stewards door de VVV-supporters in. Naast de stewards zijn er ook altijd twee spotters van VVV-Venlo aanwezig in het stadion tijdens wedstrijden. De spotters kunnen alleen maar anticiperen op wat ze zien en horen en hebben verder geen bevoegdheden. Naast de spotters van VVV-Venlo zijn er bij elke wedstrijd ook spotters van de politie in het stadion aanwezig.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1. Ontwikkelingen: Verbetering of niet?

1. De veiligheidssituatie bij VVV-Venlo is verbeterd ten opzichte van de situatie tijdens onze nulmeting. Een deel van de harde kern van VVV-Venlo zorgt niet meer voor problemen. De Tunnelgroep blijft echter een uitdaging vormen voor de veiligheidssituatie. De Tunnelgroep, aangevuld met meelopers en Duitse supporters zoeken regelmatig de confrontatie met andere groepen. Het afgelopen half jaar lijkt het rustiger, maar het is te vroeg om hier conclusies aan te verbinden. Scherpste blijft dus nodig.
2. De veiligheidspartners hebben sterke verbeteringen doorgevoerd in de samenwerking en organisatie van veiligheid. De afstand tussen strategie, beleid en operatie is zichtbaar verkleind en er is een duidelijke overlegstructuur. Uit gesprekken blijkt wel dat het OM vaak niet aanwezig is bij het operationeel veiligheidsoverleg. Dit is betreurenswaardig. Het is uiterst belangrijk om het OM meer te betrekken als convenantpartner en dat vooral bij de aanpak van de Tunnelgroep.

Het proces waarin de partners gezamenlijk de risico's en bijbehorende maatregelen bepalen lijkt goed te functioneren. Het proces levert aantoonbaar resultaten op: het aantal A-wedstrijden stijgt en de politie-inzet daalt. Het goede overleg tussen de partners met uitzondering van het OM heeft ook geleid tot een gezamenlijk beeld van de harde kern supporters van VVV-Venlo.

3. De gedegen veiligheidsorganisatie en samenwerking bieden een goede uitgangspositie om de volgende stappen te zetten. We zien twee belangrijke punten voor verbetering. Ten eerste verdient het uitvak een stevige opknapbeurt. De uitstraling van het huidige uitvak past niet bij het imago van het gezellige stadion in VVV-Venlo en is niet meer van deze tijd. Zeker nu er voorlopig geen nieuw stadion komt, kan dat geen argument meer zijn om deze situatie niet te verbeteren. Het tweede punt is de aanpak van de Tunnelgroep. De aanpak is nu nog vooral repressief, door de politie. Het verdient aanbeveling om hier meer preventieve maatregelen bij in te passen.

4.2. Aanbevelingen

1. BVO, politie, gemeente en OM moeten samen tot een strakkere aanpak van de Tunnelgroep komen. Baseer die aanpak op een stevige gezamenlijke informatiepositie en maak gebruik van zowel preventieve als repressieve mogelijkheden indien zij blijven voortgaan op de ingeslagen weg van de afgelopen seizoenen.
2. Investeer in het uitvak en verbeter de ontvangst van uitsupporters. Zoek daarbij de combinatie van infrastructurele maatregelen en andere mogelijkheden om het gastheerschap te verbeteren. Heroverweeg bijvoorbeeld of het

dubbele hekwerk nog noodzakelijk is, pas de kwaliteit en capaciteit van de toiletvoorziening aan en zorg voor een goede en aantrekkelijke cateringvoorziening bij het uitvak. Ook het aanbieden van een kop koffie en / of een broodje, zoals reeds is voorgesteld, kan bijdragen aan een prettige ontvangst.

3. Zorg dat de opvolger van de huidige veiligheidscoördinator tijdig en snel beschikbaar is, zodat deze nog een tijdje mee kan lopen en de kennis en ervaring over kan nemen.
4. Het OM dient betere invulling te geven aan zijn rol als convenantpartner en meer betrokken te zijn bij het reguliere overleg tussen de veiligheidspartners op operationeel niveau. Dit overleg vindt vijf maal per jaar plaats. Dit moment moet het OM gebruiken om relevante onderwerpen te bespreken, zoals veiligheidsmaatregelen in het stadion, afspraken over het optreden van de politie (vanuit het perspectief van openbare orde en opsporing) en de aanpak van de Tunnelgroep en andere individuele notoire ordeverstoorders.

4.3. Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken

We zien een aantal praktijken, die als voorbeeld kunnen dienen voor andere vierhoeken.

1. De veiligheidspartners hebben een goede werkwijze gevonden voor het maken van risicoanalyses voor wedstrijden. Dit proces leidt tot een gezamenlijke inschatting van de risico's, op basis van geobjectiveerde criteria. Hierdoor kunnen maatregelen en politie-inzet per wedstrijd op maat gesneden worden.
2. Periodiek vindt er een integrale oefening plaats waarbij het calamiteiten- en ontruimingsplan wordt geoefend met medewerking van politie, gemeente en andere hulpdiensten. De oefening wordt gepland in het operationeel voetbaloverleg.

Bijlage: verantwoording

Gesprekken

Dhr. W. van Horck, Coördinator Openbare Veiligheid Gemeente Venlo

Dhr. H. Simons, Commandant Stadion Politie Limburg-Noord

Dhr. L. Sonnemans, Commandant Binnenstad Politie Limburg-Noord

Dhr. A. van Varik, Veiligheidscoördinator VVV-Venlo

Dhr. M. Thijssen, Medewerker veiligheid VVV-Venlo

Dhr. T. Janssen, Supporters Coördinator VVV-Venlo

Dhr. J. Peeters, voetbalsecretaris Openbaar Ministerie Parket Maastricht

Wedstrijdbezoek

VVV-Venlo – Jong Ajax op 21 oktober 2013

Geraadpleegde documenten

- 0-meting, Audit VVV-Venlo, april 2012 Auditteam Voetbal en Veiligheid
- Brief namens de voetbalvierhoek in Venlo in antwoord op een brief van mw. Jorritsma, voorzitter van het Auditteam Voetbal en Veiligheid
- Voetbalconvenant 2012-2013 (ondertekend sept-12)
- Lokaal Actieplan Voetbal en Veiligheid (versie feb-13)
- Notitie Voetbalveiligheid VVV-Venlo (13-07-2011)
- Verslag voetbalvierhoek (19-09-2012)
- Verslag voetbalvierhoek (12-03-2013)
- Verslag operationeel voetbalvierhoek (26-06-2013)
- Verslag operationeel voetbalvierhoek (02-07-2013)
- Verslag operationeel voetbalvierhoek (29-08-2013)
- Verslag seizoen 2012-2013
- Draaiboek Wedstrijdorganisatie VVV-Venlo – Jong Ajax
- Briefing Hoofdstewards voor de wedstrijd VVV-Venlo – Jong Ajax
- Opschalingprotocol / opschalingschema
- Verbindingsnetwerk VVV-Venlo, inclusief schema verbindingen
- Protocol Kwetsenden en/of Discriminerende Spreekkoren
- Voorbeeld Afsprakenformulier Thuiswedstrijden VVV-Venlo – Willem II

- Voorbeeld Afsprakenformulier Thuiswedstrijden VVV-Venlo – Telstar
- Voorbeeld Afsprakenformulier Thuiswedstrijden VVV-Venlo – Achilles '29
- Voorbeeld Risicoanalyse Thuiswedstrijd VVV-Venlo – Willen II
- Voorbeeld Evaluatieformulier Thuiswedstrijd VVV-Venlo – Helmond Sport
- Voorbeeld Evaluatieformulier Thuiswedstrijd VVV-Venlo – De Graafschap

